

DEBRECZENI UJSÁG

ELOFIZETESI ÁR:

Helyben:	Vidékre:
Félévre 3 frt — kr.	Félévre . . . 5 frt — kr.
Negyedévre 1 „ 50 „	Negyedévre 2 „ 50 „

Felolvas szerkesztő és lap-tulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Hungária-palota földszint. Bejárat Kádas-utca felől.

A „Debreczeni Ujság“ az összes debreczeni lapok között a legtöbb példányban jelenik meg.

Társadalmi élet pangása.

Decz. 6.

A mai társadalomról azt mondjuk, hogy most éli a közönyösség korszakát. mert minden ember maga magát nézi és tartja okvetlenül szükségesnek a társadalomra, mással nem törődik, azért aztán mindent az „én ért kíván tenni, keveset a közjóért.

Azt mondják, hogy századunkban fejlett legmagasabbra az önzés, mely csak a testnek él és a lélekkel nem sokat törődik; a testnek jóléte és az élvezetek után, lázas kapzsisággal siet, miközben embertársával nem sokat törődik.

A ki megfigyelte a társadalmi életet, az mind saját tapasztalatából, mind a hírlapok fejájdulásából tudja, hogy a társadalmi élet mindenütt pang. Nincs élt benne,

zsibbadnak tagjai s ritkán csak egy kis időre ébred fel.

Az egyesületekben, kaszinókban is így van, alig mozog bennök az élet; alig látszik, hogy élnek.

A családias, bizalmas összejöveteleket maholnap a kalendárium csinálók fogják, mint ritkaságokat, az elmúlt évről feljegyezni.

A nyilvános — nemes, üdvös, szórakozásra szánt — multságok rendezése is maholnap a vakmerő kísérletek számába fog menni.

Mi az oka ennek?

Hiszen, ha igaz az az állítás, hogy az emberiség ma minden áron testi hajlamainak szórakozást hajhász, honnan van az, hogy a társadalmi élet mégis pang.

Onnan, mert ma a tőke él annak pedig szintén meg vannak a maga követelményei. E rideg törvényekről mondja a híres nemzetgazdász, Steiu: „A számok kérelhetetlenek. — Rá teszik fogyasztó kezeiket a szerelem és boldo ságra és az első könycesep az első fizetetlen számlára hull.“

A mi más szavakkal annyit jelent, hogy az ember szükségletei egyre szaporodnak, szaporítja pe-

dig sokszor a ferde irányu társadalmi szokás, melyet az azt követők lassanként törvénynyé tesznek. A megélhetés gondjai egyre fokozottabbul nehezedenek a családokra. A világtársadalom siet, rohan. Ma már nem lehet olcsón szórakozni és ez az egyik oka a társadalmi élet petyhüdttségének.

Ide azért nem mehetünk el, mert ez, meg ez kell, oda azért nem, mert sokat kell költeni, ha mulatni akarunk. Szóval, minden szórakozás sokba kerül.

Van igaz benne, demi magunk vagyunk a hibások. Unalomig emlegetjük: „a ruha nem teszi az embert,“ mégis ha akad vakmerő ember aki például drága, egyetlen fekete kabátját megkimélni akarva nem veszi fel a jó barátja által rendezett szerény vacsorára, már megrójjuk, hogy lenézt: az észet.

Hogy a nők miként gondolkodnak e tárgyról, nem is szólok róla.

Hangosan bizonyítanak mellett azok a drága ruhák meg azok a komor férj és apai tekintetek, miket úgy megszoktunk a nyilvános összejöveteleknél.

A szerelemről.

— Pessimisztikus gondolatok. —

A szerelem nyugodtan kell venni mint minden más — csapást. A sóhajtozás mit sem ér, rémképeket alkotni lehető és lehetetlen bajokról nagy balgaság. Ne akarjuk a szenvedély minden phasisát egyetlen találkozás alatt átélni, — hagyjuk máskorun is a jóból.

Sok embernél, aki mélyen esett a szerelem örvényébe, az étvágy zérus alá száll. Kedvenc ételei hidegen hagyják, a borjuszet és rostélyos nincs harmoniában azzal a „szép világgal,“ mit lelkében hord s melynek étlapján ábrándok, csók és sóhajok szerepelnek — és lesóványodik.

Az alvásnak is nagy ellenségei az álmok: az insomnia pedig rajta bagyja bélyegét a vonásokon és nem épen előnyösen.

A „szerelmes“ azon veszi észre magát (vagy nem is veszi észre?) hogy szokásai csodálatos módon megváltoztak. A prózai hajlamokkal meg-

áldott fiatal ember elkezd szavalni és a gitárt is pengetné, ha elő birná keresni a lomtárból. S a lány, ki eddig hosszúnak találta az utat még a divatárus boltig is, szenvedélyes vágyat érez hosszú, magános sétákra, járatlan ösvényeken, és ha Rómeója kissé lánghán veszi az udvarlást, siet bujában pár kilót fogyni. A szerelem mint minden erős érzés, erős indulat vagy szenvedély, visszahat a testre, elesigazza az idegrendszert és meggyengíti a szervezetet. Legjobb idejekorán védekezni ellene és ha mégis elhatalmaskodik fölöttünk, vigasztaljuk magunkat azzal hogy böles Salamon sem volt okosabb nálunknál.

* * *

Milyen más a szerelem a regényben és a regényen kívül! A regény szerelmes jelenete — főképp a régibb írónál, — nem eshetik meg „könyzapor“ és „leomló hajfürtök“ nélkül.

Az életben nem sir a leány, ha imádója szerelmet vall neki s a jól megtüzdelt hajra semmi befolyással nincs a kedély hullámozása.

Talán az író megfelekedzik ilyen-

kor a „saját tapasztalatairól, vagy nem találja azokat elég költőieknek.

A férfiak elfogultabbak szoktak lenni, mikor a végzetes percz elérkezik, mint a nők, kik többnyire sejtik már mi fog bekövetkezni. Sok esetben a szerelmi vallomást maga a leány inszenálja s ilyenkor bájos pirulások alá rejti a diadalmas mosolyt. Ő a győző, a férfi a legyőzött, a ki azonban természetesen más privátnézetten van. Látszólag a férfiaké a választás joga, de ne feledjük el azt az ezer apró fogást, melylyel a nők a helyzet uraivá lesznek. Előkerülnek aztán a könyvek is, de már a házasság felvonásai között A siró feleség tipikus alakja a regénynek és valónak egyaránt. Néha a férj szolgáltatja rá az okot; néha a szabó, a divatárusnő, a báli meghívó. Ezek a hatásra számított könyvek s ilyenkor jaj neked — és tárczádnak, — teremtés hatalmas ura! Fizetsz és menekülsz, hogy legtöbbször ugyan csak hasonló ostromnak légy kiteve hasonló szép szemektől.

Sz. Gizella.

Megjelenik mindennap korán reggel.

Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra: ötven krajczár.

Ime, az ilyen ferde nézetek okozzák a társadalmi élet pangását. Kire vessünk ezért? Magunkra, kik nem tudunk ezen békéből szabadulni, pedig érezzük, tudjuk, hogy nehéz és drága a megélhetés és azt is tudjuk, hogy nem mind arany a mi fénylik. Egyszerűség mindenben, egymás irányában több jóakarattal és akkor fellendülhetne a társadalmi élet.

ORSZÁGGYÜLES.

— Saját tudósítónktól —

Budapest, decz. 5.

Elnök: Láng Lajos.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Plosz Sándor államtitkár a azért kel fel, hogy Chorin Ferencznek feleljen s különösen a rendőri elővezetésről szóljon. A kormány nagyon élesen megkülönbözteti az elővezetést s letartóztatástól. A büntető törvénykönyv a járásbírósról szóló szakaszaiban az elővezetésnek mindig helyet ad. Ki akarja mutatni, hogy az a mentelmi jogra vonatkozó pártbeli határozat, melyet Chorin felolvasott elejétől végig hamis. Felolvassa a határozatot és megokolásait.

Felkiáltások. Hiszen ez ugyanez, amit Chorin felolvasott.

Plósz: Ha az országgyűlés elvan napolva, az országgyűlési képviselő ellen a tanulás dolgában a Ház engedélye nélkül lehet eljárni. Pénzbüntetésre ítéltető, sőt a pénzbüntetés fogságra változtatható.

Szaizy Károly: Az egyáltalán nem lehetséges.

Plósz: Egy képviselő felugrik a robogó villamos vonatra, nem szabad őt leszállítani, mert az személyes szabadságának korlátozása, ki kell előbb kérni a mentelmi bizottságtól. (Derűtség balról.) A házat a beomlástól féltik, nem lehet a képviselőt onnan kihozni, a színházba szivarra gyújt, nem lehet eltiltani, mert személyes szabadságát korlátozzuk. A képviselő nem állhat a törvény fölött. — A rendőrséget nem szabad úgy odaállítani, mint valami veszedelmes dolgot.

Plósz: Ha a Chorin felfogása áll akkor a következő esetek merülnek fel. Egy képviselő fel akar ugrani a robogó villamosra. A rendőr elébe áll:

— Megálljon!

A képviselő rákiált:

— Kotródjon! Képviselő vagyok!

— Chorin szerint nem szabad őt letartóztatni, nem szabad a villamos által való elgázoltatását megakadályozni, hanem előbb ki kell kérni a mentelmi bizottságtól. (Zajos derűtség a balon. Bravó! Bravó! Zseniális! kiáltanak.)

Plósz: Vagy ha a rendőri kordon erőszakkal áttör vagy a színház-

ban szivarra gyújt: nem szabad eltiltani, hanem előbb ki kell kérni őt a mentelmi bizottságtól. (Folytonos közbeszólás balfelől.)

Ha rendőrség intézménye rossz, akkor nem lehet úgy segíteni, hogy a mentelmi jog palástjába bujunk (viháros ellenmondás balfelől, élénk helyeslés jobbról) képviselők és főrendek a mentelmi mentsvár mögé vonuljanak. (Folytonos nagy zaj.) Ha baj van: kötelességünk a közszabadságot minden törvényes eszközzel megvédeni s a képviselőknek respektálni kell a törvényt. (Viháros közbeszólások balfelől.) Beszédjét azzal végzi, hogy Rakovszkyt a rendőrség nem gyakorlatilag, hanem csak elméletileg akadályozta képviselői kötelessége teljesítésében. Az előadó javaslatát pártolja. (Helyeslés jobbról.)

Győri Elek személyes kérdésben röviden felel Plósznak.

Hódossy Imre! Az a hang, amelyen Plósz beszélt, bizonyítja, hogy harszik, tehát nincs igaza. Egész előadása szörszálhasogató, részint másról beszél, részint tudományos magaslatra iparkodik a kérdést emelni, ami legjobb módja a kérdés elhomályosításának. (Tetszés balfelől.)

A törvény értelmében minden képviselő törvényhozói működését akadálytalanul kell, hogy teljesítse. Gondoskodott-e erről a kormány a preventiórendőri intézkedések alkalmával? Nem. A rendőrök több képviselőt körülfogtak s leakartak tartóztatni. Ezt se tudományos göggel, se a mentelmi bizottság többségének erőszakolt indokolásával nem lehet elferdíteni. Nem abban van a sérelem, hogy a rendőrkapitány mikor szólította meg előzőleg Rakovszkyt, — a mint a jelentés mondja — hanem abban, hogy körülfogták és letartóztatták, mikor a Házba tartott. Azt mondják nem a Házba való menetelekor, hanem a kávéház előtt történt az eset. Hiszen ha én Bécsbe megyek s Érsekújvár-on kiszállok, ott megreggelizem s ott töríenik velem valami mindenki azt fogja mondani, hogy Bécsbe utaztamkor történt velem ez a dolog. (Derűtség.) De a bizottság maga is azt mondja, hogy Rakovszky azután akadálytalanul folytathatta útját! Hova? A házba. Mert ide tartott. Az is kétségtelen, hogy Rakovszky le volt tartóztatva és pedig miután Percel Béni és Szücs képviselők már igazolták őt. Azt felelte erre a kapitány: Az nekem mind egy! Itt annak semmi dolga nincs! — Hogy állíthat tehát a bizottság olyat, hogy Rakovszky igazolása után a kapitány a parancsot legott visszavonta. (Nagy zaj balfelől.)

Polónyi: Tessék! Legott meg erősítette.

Kubik (az asztalra üt:) Hát hazudik az előadó?

Bartha Miklós: Mit ferdítenek? Elnök: Csendet kérek!

Bartha (az előadóhoz) Ne tessék ezen nevetni.

Elnök; Bartha képviselő ur ne szóljon közbe.

Polónyi: Igaza van! Ez disznóság! Hazudnak.

Elnök: Hódossy uré a szó, hagyják beszélni.

Kiáltások: Azt úgy is tudjuk!

Hódossy: Hogy tud ezek után ily homlok egyenest ellenkezőt állítani a bizottság?

Tény, hogy Rakovszkyt a kapitány feltartóztatta.

Más kérdés, hogy erőszakkal tette-e. Ezt a bíróság lesz hivatva esetleg megállapítani. Az erőszakért 3 évi börtön jár. De azt még nem tudhatjuk. Honnan gondolja, hát a bizottság, hogy a kapitány Rakovszkyt nem szándékos erőszakossággal tartóztatta le?

Érdekesen fejtegette azután, hogy az utcai zavargás a közönségre olyan, mint az egyénre nézve a láz. Terjed mindenkit elkap, mindenkinek szabad izgatottnak lenni, csak épen a hivatása magaslatán álló rendőrségnek nem, mely az orvos szerepét játssza — Csillapítania kell és nem visszaütni.

Az államban csak egy jövővén testület van az országgyűlés. Addig áll fenn az alkotmány s addig maradnak meg a közszabadságok, míg a közigazgatási és más hatóságok ezt tiszteletben tartják. Chorin Ferencz az alkotmányjogi szempontokat oly szépen fejtette ki (Eljen Chorin! — a balon.) hogy azokat ismételni nem akarom! Hanem azokhoz hozzájárulok s a kisebbség véleményét pártolom. (Élénk tetszés és helyeslés a baloldalon.)

Pulszki Ágost (a baloldal Chorin is kivonul. Kiáltások! Pulszky — Olszky — Pulszky) Azt iparkodik bebizonyítani, hogy mikor az ellenzék a bizottságot a tényálladék meg nem felelő előadásával vádolja, akkor ezzel a bizottság elnökét is vádolja.

Blaskovics Ferencz: Csak a következtetését hibáztatjuk,

Pulszky: Chorin nem elégedett meg azzal, hogy mint a mentelmi bizottság tagja szólalt fel, hanem valósággal mint egy fél ügyvédje viselkedett...

(Nagy zaj a balon.)

— Micsoda dolog? Hogy mer így beszélni? Rendre! Rendre!

Elnök: Fájdalom, mind két oldalon oly nagy zaj van, hogy nem értem a képviselő urat. Ismételje, amit mondott:

Pulszky: Én azt mondtam hogy Chorin mint egy félnek ügyvéde (Zaj, Elnök folyton csönget.) nem mint Rakovszky ügyvédje, hanem mint az ex parte ügyvéd, aki a rendőrség ellen hivataios hatalommal való visszaélés miatt vádat emel, szerepelt, sőt ezzel sem elégedett meg hanem bírói sze-

repre is vállalkozott a rendőrség ellen. — —

Folytonos zaj között beszélt tovább. A baloldaltól mind untalan közbekiabáltak, hol gunyosan hol ingerülten. Kubikot az elnök rendre is utasította. Mikor aztán Angliára kezdett hivatkozni, akkor általános kiáltásban tört ki a baloldal.

— Na hiszen, maga ne beszéljen Angliáról!

Pulszky ezután tovább beszél az ellenzék hahotázik, — azután azt kiáltja.

— Nem értjük!

Pulszky. Ennek két oka lehet. (Halljuk! Halljuk!) Vagy az az oka, hogy a ki előad, érthetlent beszél (Nagy tetszés és éljenzés a balon. — Pulszky percekig szótlannul áll) vagy pedig, hogy nem értik meg az előadót. (Tetszés a jobbon.) Reflektálva Hódossy beszédjére aki azt mondja, hogy az utcai tüntetés olyan, mint a láz, azt kijelenti, hogy ez a hasonlat rossz. A közönség kötelessége, — hogy nyugodt legyen.

— Ivánka Oszkár: Maga miért izgatott?

Pulszky: Én nyugodt vagyok! (Viharos derűtség a balon zajos kijáratásak. Uljön le! Ne beszéljen!) Ha önök szenvedélyesen közbekiáltanak (Uljön le! — kiáltanak balról.) Nyomorék! — hangzik Kálmán Károly szava.)

De Pulszkyt nem lehetett elhallgattatni. Neki fordult Chorinnak, aki — szerinte — rossz szolgálatot tesz a nemzetnek, midőn azt hirdeti, hogy a nemzet ellenálló ereje meggyöngyült és a végrehajtó hatalom tulontul megerősödött. A rendőr állam elnevezés pedig: anachronisztikus dolog. Beszéde után 5 perc szünet. Szünet után Chorin kijelenti hogy rövid lesz, de némely fordításokat s ráfogásokat meg kell czáfolnia. Plosz először azzal vádolta, hogy a Ház határozatát hamisan idézte s hamisan értelmezte a bünvádi eljárást. Ez vagy beszéde félreértése, vagy ráfogás. Szólt azt mondotta, hogy csak egy eset volt, a hol a képviselőt a Ház előzetes beleegyezése előtt tartóztatta le. De a Ház utólagos határozatára akkor a bíróság világosan körülírta a mentelmi jogot. A mentelmi bizottságnak erre vonatkozó jelentését szószerint idézte Plosz, kicsinyes rabulisztikával mondotta azt hogy Chorin nem a Ház határozatát ezítálta, hanem a mentelmi bizottság jelentését, az a Ház jogfelfogását fejezi ki, Plosz az elővezetés s a letartóztatás közt disztíngvál.

Ilyen különbség nincs az állam titkár ur gyökeresen tévedett (Zajos helyeslés balfelől) Ez a mentelmi jog sérelme szempontjából mindegy, mert egyaránt korlátozza a képviselő személyes szabadságát.

Ugy van! helyes: kiáltják a baloldalon. Chorin. A kormány által be-terjesztett bünvádi eljárás 39. §-a vi-

lágosan kimondja, hogy a törvényhozási tagjai bíró eljárása alá csak akkor vonhatók vagy úgy vezettetők elő, ha ha a törvényhozás mentelmi jogait nem sértik.

Az államtitkár nem ismerte saját kormánya álláspontját. Azt az álláshoz nem méltó szenvedélyes hangot, melylyel őt meg hamisítással is vádolta, visszautasítja. (Zajos tetszés az ellenzéken.) Pulszky a ki az imint higgadtságával föl lá z i t o t t a a Házát. (Derűtség) azt állította, hogy ő egy fél ügyvédjeként szerepelt. A mentelmi bizottság ülései z á r t a k Pulszky nem tagja és így információját csak besugárás folytán szerezhette. (Derűtség.) — Igen is ő Rakovszky mentelmi jogát a bizottságban védte mert az elnöknek kötelessége, hogy a jogot minden önkény ellen védelmezze. Eljárása megítélését a Házra bizza,

VIDÉK.

Panama Gyöngyösön. Hevesvármegye alispánja egy tegnap kiadott határozatával Nékám Ede Gyöngyös város főkapitányát, Tóth József alkápitányt és dr. Schönfelt Lipót városi főorvost állásuktól felfüggesztette és ellenük a fegyelmi eljárást megindította Ray Gyula rendőrhiztos és őt rendőr ellen szintén fegyelmi eljárást indított. A Kemény János városi tanácsos és Balogh Gyula polgármester ellen már régebben folyamatba tett fegyelmi vizsgálatra tegnap érkezett le a belügyminiszter határozata, mely Kemény Jánost hivatalvesztésre, Balogh Gyulát pedig ötszáz forint pénzbüntetésre tette E súlyos büntetésekre az adott okot, hogy amost már felfüggesztett hivatalnok kar majdnem minden tagja a legnagyobb mértékben visszaélt hivatalos állásával. — Sokakat jogtalanul büntettek, zsaroltak mindenkit, akit csak lehetett és meghagyták magukat mindenkitől vesztegettetni, aki csak akarta. Gyöngyös város közönsége most várja a — vizsgálatnak erélyes folytatását.

Zaoszem-kura. Orosházáról írja tudósítónk a hihetetlenül hangzó hírt: Nagyon súlyos tifuszbetegségbe esett R. J. orosházi fiatal kereskedőség. A nagybeteghez hívtak először egy orvost, azután már kettőt, végre harmat, de a betegség csak nem akart jobbra fordulni. Végre abban állapodtak meg az orvosok, hogy „itt csak a természet segíthet.” Ez a ketségbeejtő kijelentés nagy bánatba döntötte a fiatalember hozzátartozóit. A határtalan aggodalom középpette azonban egy mentő gondolata támadt a beteg fivérének és egy közelálló rokonának, egy szobafestőnek. A két ifju ugyanis szabad óráiban ezüstforint-tánczoltatással és szellemidézessel is foglalkozott. Nyomban hozzáfogtak a kísérlethez. A remegő asztalkán az ezüstforint azt

az utasítást adta, hogy egyék meg a beteg első nap két zabszemét, második nap négyet, s így tovább: naponként kettővel többet egész tizenhatig; s a beteg ettől minden bizonynyal meg fog gyógyulni. Ezt az utasítást adta a megidézett szellem, meg azt is, hogy erről a kezelő orvosoknak, kik ebben egy sem hinnének, egy árva szót sem kell említeni. A szegény beteget azután ettették előírás szerint zabbal. És csodálatos: R. J. a tifuszból csakugyan kigyógyult olyannyira, hogy pár nap alatt már rendes foglalkozása után láthatott.

Merénylet egy bíró ellen. Csik-Csatószeg csikmegyei községből jelenti levelezőnk, hogy ott tegnap este kevéssel tíz óra után véres merényletet követtek el Erős Antal községi bíró ellen. A bíró, aki több mint husz év óta áll a falu élén, épen le akart feküdni, mikor az ablaka alatt a szabadban két lövés dördült el egymásután s az ablaktábla csörömpölve hullt ki a rámájából. Az egyik lövés nem talált, de a másik a czombján érte a bírót. A golyó átfurta a bíró lábát s a falban állott meg. A merénylőt nyomozzák. Az eset nagy részvétet és megbotránkozást okozott az egész környéken.

Szerelmes örültek. A békésmegyei kórház elmebeteg osztályában régóta ápolják Gy. L. intelligens fiatal beteget. Naponkig tiszta öntudata van s aztán dühöngő rohamok fogják el. Rendes sétái alatt megismerkedett Sch. A. divatárus leánykával, ki néhány beszélgetés után szerelemre gyuladt a fiatalember iránt. Mikor aztán napok mulva megtudta, hogy szereimese gyógyíthatatlan elmebeteg, nagy bubánat vette hatalmába és tegnap rajta is konstalálták a bukórt, az elmebetegség egyik nemét. Csabán az eset hire nagy részvétet keltett, mert a történet szánandó hőseit szélesebb körben ismerik.

TARSAS ÉLET.

Miért fizet?

Förgeteg János odalent a tanyák között megkapván az adóintést, nagyot néz, mert megnöttek már megint a numerusok.

— Ejnye, ejnye . . .

Ennélfogva befog s bemeget az ügyvédhez a városba.

— Ehun-e, nézze, maga jobban érti.

S nyujtá át a papirost.

— Hát aztán? — kérdi az — ügyvéd.

— Hát azt mondja meg, mért fizetem én ezt az adó?

Mondja neki az ügyvéd:

— Azért, mert él kend.

Förgeteg a nyakát lehajtja, csizmájával sikálja kevéssé a padlót s elgondolkozva szól:

— Azért . . .

— Hát.

Már erre mit lehessen felelni. Elveszi az írást, zsebre teszi s mikor beletette, bele is néz a zsebébe, hogy ugyan benne van-e. Azután megindul s megy kifelé és lassan birizgálva az ajtó kilincsen, még egy szót viszaszól:

— De kár, hogy kis koromban nem ütött agyon az apám.

SZINHAZ.

A párisi rongyszedő. Tegnap este ismét nagy közönség nézte végig a „párisi rongyszedő” előadását. Ugy látszik hogy most a Szathmáry Árpád debreczeni működésének utolsó napjaiban mindinkább kifejezésre jut a közönség igaz rokonszenve és ragaszkodása, melylyel az immár távozó nagy művész iránt viseltetik. A tegnapi est különben ismét egyike volt a Szathmáry Árpád nagy diadalainak, az egész előadást az ő művészetének fénye ragyogta be s a közönség minden jelenése után tüntetőleg hívta lámpák elé kedvenc művészt, kinek eltávozása pótolhatlan veszteséget képez színházunkra.

A gascognei nemes. Érdekes operette előadásban lesz része holnap és holnapután a színházlátogató közönségnek Suppé F. bájos zenéjű s itt már reg nem adott regényes operettjét a gascognei nemes fogják feleleveníteni, a melyet bátran sorolhatunk a leghíresebb operettek u. m. Rip-Rip, Corneillei harangok stb. mellé. Az operette főbb szerepeit F. Kállai Lujza, R. Serfőzy Zseni, Mezei Andor, Karacs, Rubos és Csatar fogják kreálni.

UJDONSÁGOK.

* **Bizottsági ülés.** Debreczen város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését ma, kedden délután tartja meg a városháza nagytanácsstermében, amelyen a november hóról szokásos jelentések kerülnek érdemleges elbírálás alá.

* **Az István gőzmalom jubileuma.** A debreczeni István-gőzmalom részvénytársaság mint már említettük is — ez évben ünnepli fennállásának 50 éves jubileumát, mely alkalomból f. hó 11-én, vasárnap d. e. 10 órakor ünnepélyes disz-közgyűlés fog tartatni a kereskedelmi akadémia palota disztermében. A közgyűlés után pedig d.

u. 1 órakor fényes bankettet rendez a részvény társaság. Este pedig az iparvállalat munkásait vendégelik meg.

* **Egy urnó balesete.** Sajnálatra méltó baleset történt Igyártó Sándor törvényszéki elnök köztisztelőben álló nevével. Péntek este vendégiket látott s mikor egyik vendége elé seietett, oly szerencsétlenül esuszott meg a sima parkettén, hogy jobb keze csuklóban eltört. A súlyosan sérült urinót azonnal ápolás alá vették. A városbn általános és mély részvétet kelt a baleset.

* **Előkészületek a gazdasági bálra.** A debreczeni állami gazdasági tanintézet hallgatói mint eddigé minden évben, ugy e télen is fényes bált rendeznek, melynek megtartására a jövő hó 18-ik napját tűzték ki. Olvasóink fiatalabb, tánc kedvelő része bizonyára örömmel veszi tudomásul e hirt, tekintettel arra, hogy a gazdasági bállok mindég a szezon legsikerültebb legfényesebb elite mulatságai közé tartoznak. A bálbizottság — mint értesültünk — már meg is alakult és pedig a következőképpen: Elnök: Karkalits Sándor, alelnök: Neogrady Kálmán és Nánassy Gyula, ellenőrök: Bay György és Stachó István, pénztárnok: Keresztfalvy Jenő, jegyzők: Kardos Ferencz és Vajda Gáspár. A megalakult bálbizottság elhatározta, hogy Lady patronesséül gróf Hugonay Béla szathmármegyei főispán nejét Hugonay Béla grófnét fogják felkérni.

* **Mégégett gyermek.** Szükszavu távirat érkezett tegnap a kir. ügyészhez. Csak annyit jeleztek a táviratban hogy Hajdu Szt.-György pusztán Molnár Róza 3 éves leány megégett s meghalt. A vizsgálóbíróság még a tegnapi nap folyamán a helyszíre utazott Szalay József vizsgálóbíró, dr. Isoó János törvényszéki dr. Szentpály Benő ker. orvosok. A vizsgálat deríti ki, hogyan égett meg a gyermek s ki vonható a halálért felelőségre.

* **Felmentett testvergyilkos.** Augusztus 23-án történt az eset Károlyi István h.-bőszörményi lakos öreg, tehetetlen ember. Két fia volt. Egyik a gyilkos: Márton, a másik Zsigmond. Az öreg kis vagyonkájában együtt gazdálkodott fiaival. A fiatalabb, Márton, engedelmes, szorgalmas fiu volt; a meggyilkolt Zsigmond, korhely. iszákos, ki apját, anyját folyton ütötteverte. A gyilkosság napján is fegyverrel rontott az öreg apjára, hogy megöli. A tehetetlen 70 éves öreg dulakodott a fiával, de hasztalan, a fia rá-sütötte a fegyvert. Szerencsére azonban nem talált, a puská tüze ruháját gyújtotta meg. Az öreg segítségért

kiáltott, a kegyetlen fiu pedig nem ijedt meg.

— Itt pusztulsz el te vén hunczut, megöllek, — kiabálta Zsigmond vérbenforgó szemekkel, míg végre apjára sütötte fegyverét. A lövés zajára felébredt Márton meghallotta apja se gélykiáltását. Nem látott, se hallott többet, felkapott egy ásót s egyenesen annak tartott, — nem tudva, hogy bátyja az, — ki apját bántalmazza s az ásóval háromszor ugy föbe ütötte, hogy harmadnapra meghalt. Csak mikor vérében feküdt már a bátyja, akkor tudta meg Márton, kit ölt meg. Önként jelentkezett is a csendőrségnél. A végtárgyalást ma tartották meg a fiu, ki apját megvédelmezve, testvér gyilkosságát követett el, töredelmesen megvallotta bűnét. Az apa sirva panasolta a törvényszék előtt, — nagyon rossz volt az ő meggyilkolt fia, pedig egyformán szerette mindkettőt, a meggyilkolt tíz év óta kinozta verte őt és nejét. A gyilkosság napján meg is akarta ölni, de a Márton fia kelt védelmére. A törvényszék még két tanut hallgatott ki, majd pedig Nagy László kir. alügyész vád: Balázs dr. pedig védbeszédét tartotta meg, mely után a törvényszék ítélethozatalra vonult vissza. A törvényszék Károlyi Márton az ellene emelt vád és következményei alól teljesen felmentette s azonnal szabadlábra helyezte.

† **Kétértelműen:** Egy venni akaró apa a játékereskedés előtt álldogálva, tündött mit vegyen gyermekeinek. Meglátja ezt az ajtóban álló tulajdonos s kérdezi, mit tetszik parancsolni.

— Valami játékot szeretnék vásárolni a fiaimnak. Egy szép szamarat is láttam a kirakatban.

— Oh, kérem, szamarak itt benn is nagy választékban vannak.

* **A város vesztesége.** A hortobágyi pusztán napok óta olyan sűrű a köd, hogy még a puszták lakói is alig bírják magukat tájékozni. Ebben a nagy ködben nagy bajuk van a csikósoknak a ménések egészben tartásával. Tegnap is négy csikó tűnt el a város ménéséből és a nagy ködben nem is találták meg.

* **Kedélyes lámpagyújtó.** Egy humoros és kedélyes lámpagyújtó, — a milyen nincs több az összes lámpagyújtók között, — az elmúlt éjjel érdekes kalandot rögtönzött magának, ebben a kaland és pénzsűk világban. Hivatásának teljesítése közben (értsd lámpa oltás idején) a Hatvan-utcán egy kőborgó lóra akad. A ló nem lehetett valami rendes állat, a mit onnan következtetett a lámpagyújtó, vagyis lámpaoltó, hogy még sohasem találkozott lóval ilyen idő tájban. Kevés gondolkodás után egy jó eszméje támadt. Ez pedig megbecsülhetetlen dolog. Oda ment a lóhoz, megsimogatta s az állat vállalta a barátságot. Rokonszenves nyertést hallatott, a mely minden bizonyjal az öröm kifejezése

lehetett. Ez felbátorította az a nélkül is bátor világosság tesztjét és nagy ügyvel-bajjal felült a lóra. Epen úgy nézett ki, mikor hóna alá vette a hosszú rudat, — mint valami középkori lovag, a ki döntő párviadalra készül. Pedig nem oda készült. Megsarkanttyuzta (?) a lovat és elindult körutra. A lámpáknál megállította a lovat és arról eltogatta el a gázlángokat. Így utazta be az egész várost s még ott is oltogatott, a hol már nem lett volna kötelessége. Kollégai már csak mindenütt sötétségre bukkantak és a történeteken szerfelett álmétkodtak vala. Hát hiszen egy lámpagyújtótól ez elég kedélyes dolog most, mikor már annyira fádak és splenesek az emberek.

* **Kis gonosztevő.** A kis gonosztevők száma félelmetesen szaporodik az utóbbi időben városunkban. Alig mulik el nap, hogy a rendőrségnek dolgot ne adna egy-egy gyermekkorban levő gonosztevő, a kire bizony sokkal inkább reáférne a javító intézet, mint az éretlen gyermek lelkét megméltató börtön. Tegnap délelőtt azzal a panasszal állott a kapitányság előtt egy hivatalnok neje, hogy napokkal ezelőtt öt darab arany gyűrűt és két arany függőt loptak el asztaláról meg nem magyarázható módon. Az ügyes rendőri nyomozás azonban még a délelőtt folyamán megkerítette a tetttest egy tiz éves fiúcska személyében, — a ki bevallotta, hogy ő lopta el az értékes ékszereket, a melyeket hiány nélkül elő is adott. A meglopott úri nő nem is kívánta aztán a rossz utra tért fiú megbüntetését.

* **Nagy hajtóvadászat.** A debreczeni vadásztársulat e hó 8-án, csütörtökön nagy hajtóvadászatot rendez a savós-guthi erdőben. Derék nimródaink rendkívül nagy apparátussal vonulnak fel a savós-guthi őzek ellen s mintegy 80 hajtót rendelnek ki a vadászat minél sikeresebbé tétele céljából.

* **Próbabál.** Schaf János jó hírnevű debreczeni táncmester ez évi táncztanfolyama befejezéseül tegnapelőtt este kitünően sikerült próba-bált rendezett a „Korona“ vendéglő táncztermében. A próbabál, mint az alábbi névsorból is kitünik rendkívül népes volt s a nágyeseket 60—70 pár táncolta. Jelen voltak, **A s s z o n y o k:** Fehértói Istvánné, Biró Ferenczné, Nánási Istvánné, Sehnél Edéné, Mezei Istvánné, Kovács Mihályné, Barna Jánosné, Szőke Sándorné Ö. Foltent Mihályné, Pénzes Ferencné Ö. Tóth Andrásné, Kiss Miklósné, Ö. Szilágyi Ferencné, Koroknai Lajosné, Mándi Jánosné, Dénes Imréné, Pap Lajosné, Csuka Lajosné, Pávai Lajosné, Lankó Józsefné, Horváth Károlyné, Csajkos Gézáné, Bagoly Andrásné, Tenke Imréné, Szegedi Lajosné, Sárkány

Sándorné, Katona Antalné, Főris Mihályné, Nagy Gáborné, Balogh Mihályné, Hornyák Andrásné, Sárkány Györgyné, Váradi Józsefné, Stern Jakabné, Tóth Albertné, Greizinger Gyuláné, Zöld Józsefné, Kőszegi Jánosné, itj. Bálint Józsefné, Kovács Lászlóné, Szathmári Józsefné, Székely Istvánné, Nehéz Józsefné, Böszörményi Imréné, Szücs Mihályné, Király Andrásné, Trabecz Fülöpné, Kovács Gáborné. — **Leányok:** Kiss Eszti, Böszörményi nővérek, Trabek Gizella, Király Juliska, Szücs Erzsike, Nehéz Mariska, Székely Juliska, Szathmári nővérek, Kovács Eszti, Bálint nővérek, Kőszegi nővérek, Zöld Mariska, Greizinger Ida, Tóth Marisku, Grizinger Irma, Váradi nővérek, Sárkány Mariska Szabó Anna, Balogh Juliska, Nagy Eszti, Főris Juliska, Katona nővérek, Sárkány Juliska, Tenkei Ilonka, Bagoly nő, Csajkos Eszti, Horváth Mariska, Valkovszky Jolán, Pávai Tóth Zsuzsika, Papp Juliska, Dénes Ilona, Szücs Juliska, Koroknai nő. Kiss Eszti, Tóth Juliska, Foltent Emma, Sohor Matild, Szőke Vilma, Bara Ilona. Kovács nővérek, Mezei Eszti, Ullmann Gizella, Ari Róza, Schmell Emma, Nánási nővérek, Biró Zsófia Pósalaki nővérek, Ciprián Emma. stb.

* **A vigecek.** Két „varrógép“ben utazó vigez találkozik egymással Debreczenben. — Az egyik kérdezi a másikat, ki Tisza-dobon és Tisza-Lökön óhajta becsapni a hiszékenyeket.

— Nü, hodj mente a gesft Dobon és Lökön? — kérdé.

— Foresa! Rosszul! Dobon kilöktek és Lökön kidobtak.

* **Urfiak, kisasszonyok.** Ama bizonyos gólyamadár ónagysága alighanem férfigyűlölő. Ezt kell legalább következtetnünk hétről-hétre, ha az anyakönyvvezető hivatalban járunk s halljuk a legujabb örvendetes eseményeket. A mosolygó statisztikai arról ad számot, hogy az ujszülött leányok száma mindig felülhaladja a fiukét. A leányok forban vannak, pedig a tudósok úgy is tiz leány kerül egy férfira Sokan és joggal sopánkodva sóhajtának fel, milesz velünk, ha gólyamadár ónagysága így folytatja tovább is?

* **Időjóslás.** A m. kir. meteorologiai intézet jelentése szerint változás nem várható.

* **Fgyelmeztetés.** Alólirott figyeztetem a. n. é. Közönséget kik monogramos vagy czimeres pipát vagy szipkát óhajtanak Karácsonyi ajándékkul készíttetni, mielőbb b. meg rendeléseit hozzám juttatni méltóztassék miután a tömeges megrendeléseknek csakis úgy tehetek eleget. Kiváló tisztelettel Szvarez Daniel tajték pipa mestő a Bika szálloda épületében.

* **Ajándék a gyermekeknek.** A karácsonyi ünnepek előtt a gyermekjátékok iránt érdeklődnek még a szülők is, akiknek figyelmét felhívjuk a Fisch testvérek cég nagy bazárjára, gyermekjátékaira, bámulatos olesó araira s ezzel együtt lapunk mai számbau foglalt hirdetésére.

* **A Debreczeni Ujságra** bármely naptól kezdve elfogad előfizetést lapunk kiadóhivatala (Hungária palota). Előfizetési ára egy hónapra korán reggel házhoz hordva ötven krajcár. A Debreczeni Ujság egyes számainak ára 2 krajcár. Kapható minden tőzsdében és az utcai elárusítóknál is.

TAVIRATOK.

Képviselőház ülése.

Budapest, dec. 5. A képviselőház mai üléséről szóló tudósításunk kiegészítéséül adjuk még a következő részleteket: Emmert Kornél Ploszszaj polemizálva kinyilatkoztatta miszerint abban a tekintetben egyetért vele hogy az egész Rakovszky-ügyet homályba burkolták, de ezzel nem a kisebbséget kell vádolni hanem igenis a jobboldali párt elfogultságát. A mentelmi jogot féltékenyen kell megőrizni különben a magyar törvényhozás zugparlamentté sülyed. Végül arra kéri a Házat hogy egyszerű szavazással vessenek véget az egész vitának. Ő a maga részéről a kisebbség véleményéhez csatlakozik.

Fejérváry Bécsben.

Bécs, decz. 5. Fejérváry báró honvédelmi miniszter tegnap este ideérkezett és ma délelőtt fél 10 órakor külön kihallgatáson volt a királynál.

A horvát miniszter lemondása.

Budapest, dec. 5. Politikai körökben hire jár, miszerint Báró Josipovich horvát miniszter január elsejével kilép a kabinetből ha a törvényen kívüli állapotok csakugyan bekövetkeznének.

Főherczegek a királynál.

Bécs, decz. 5. Ő felsége ma külön kihallgatáson fogadta Frigyes főherczegét, aki tegnap este Pozsonyból ideérkezett.

Bécs, decz. 5. Rainer főherceg ma délelőtt 9 órakor külön kihallgatáson volt 6 felsegnél.

Titkos tanácsosok esküje.

Bécs, decz. 5. Az általános kihallgatások előtt 9 valóságos belső titkos tanácsos, köztük Auersperg herceg, tette le az esküt a király előtt. — Az ünnepies aktusnál Goluchowski gróf külügyminiszter és Abensperg-Traun gróf főkamrás interveniált.

Fölkelés a Viscaya-szigeteken.

Madrid, december 5. A Viscaya szigetéről érkezett hivatalos távirat szerint a fölkelők újra megtámadták Ilo-Ilot és éjnek idején ágyuzni kezdtek. Az ostromlottak derakasan védekeztek és nagy kárt tettek az ellenében.

A képviselőház gazdasági bizottsága.

Budapest. A képviselőház gazdasági bizottsága Szilágyi Dezsőnek, a ház elnökének elnöklete alatt ma ülést tartott, melyen megállapította jövő évi költségvetésének előirányzatát, egyes módosításokat határozott el a ház hivatalnokainak szolgálati szervezetében s több szolgálati ügyet, jutalmak és segélyek iránti kéréseket intézett el. A költségvetési előirányzatra s a szolgálati szervezet módosítására vonatkozó jelentéseknek a ház elé terjesztésével Molnár Antal előadót bizta meg a bizottság, melynek tanácskozában részt vettek még: Csávossy háznagy Bornemisza Adám, Biró Lajos és Oláh József bizottsági tagok.

Dreyfus-ügy.

Páris, dec. 5. Picquart kérvényt intézett a semmitőszékhez, a melyben a bűnvádi eljárás több czikkére, különösen 527. és 536. czikkére hivatkozva az illetékesség megállapítását kéri ügyében. Az 527 czikk lényeges tartalma az, hogy az illetékesség felől a semmitőszéknek kell döntenie, ha egyfelől katonai vagy tengerészeti bíróság, másfelől polgári bíróság ugyanazzal az ügygyel vagy vele kapcsolatos ügygyel foglalkozik, vagy arról hivatalosan tudomást szerez. Az 536. czikk pedig azt mondja, — hogy a semmitőszéknek két bíróság rendelkezéseit illetékességi összeütközése esetén döntenie kell azon bíróságnak már megtett intézkedései tárgyában, a melynek illetékességét a szóban forgó ügyben kétségbe vonják. Picquart-nak

e kérvénye miatt a kamarában elhalasztják a Dreyfus és Picquart-ügy összefüggése tárgyában beadott interpelláció tárgyalását.

Mac Kinley üzenete.

New-York, dec. 4. A „New-York Herald-nak” jelentik Washingtonból, hogy Mac Kinley elnök üzenete nem fog a kormánynak határozott politikát javasolni a Filippi-szigetek, Portoriko és Kuba tárgyában, hanem felszólítja a kongresszust, hogy gondoskodik a tárgyalja a okvetendő gyarmatügyi politikát. Az üzenet kéri fogja a kongresszust, hogy az állandóhadereg számát 100,000-re emeljék és a tengerészet számára megfelelő hitelt szavazzanak meg, azonkívül hangoztatni fogja annak a szükségét, hogy a hadiadót egy ideig föntartsák. Tekintettel a jelenlégi viszonyokra a vámtörvényhozás reformjára nem fognak nagy súlyt vetni. Végül azt ajánlja az üzenet, hogy a Nicaragua-csatorna építését pénzbeli segítséggel támogassák.

VEGYES.

Rablóvilág a Szerémségben.

Ruma, szerémszegei városban — hét rabló betörte az adóhivatal falát. aztán a Werheim-szekrény. kilyukasztáshoz fogott. Néhány rendőr észrevette őket és rajtuk ütött. Heves küzdelem fejlődött ki a rendőrök és betörők közt. A küzdelemben két rabló megöletett, három súlyosan megsebesült, kettő pedig elmenekült. Az eset természetesen nagy izgatottságot keltett az egész környéken.

Halál a börtönben. Eperjesi tudósítónk írja: Nagy szenzációt keltett tavaly az egész vidéken az a gyilkosság, melyet Stern Fülöp, egy Amerikában járt ember követett el az Eperjeshez közel levő Soóváron, Stern szerelmes volt Ungár, soóvári korcsmáros tizenhat éves leányába. A szülők ellenezték a fiatalok érintkezését, ami annyira elkésértette a szerelmes fiatal embert, hogy a szép kis leányt meggyilkolta. Az eperjesi törvényszék annak idején tíz évi fegyházra ítélte a gyilkost, amit a kassai ítélőtábla két évvel megtoldott. Sternt Illavára vitték ahol nemsokára megöregült, s a napokban végre meg is halt.

Mindennek van határa. Egy Edwards nevű amerikai kerékpáros a fejébe vette, hogy az év minden napján 100 kilométernyi utat tesz meg vasparipáján. Miután 30.000 kilométert már bekarikázott, szükségét látta, hogy orvosával konzultáljon. Ez kijelentette, hogy öngyikosság lenne, ha Edwards tervét teljesen végrehajtaná. A kerékpáros erre abbahayta erőlködését.

Halál a vadászaton. Aranyos-Maróthról írja tudósítónk: Dr. Beth-

lenfalvy yörgyöt, az aranyos-maróthi kir. törvényszék elnökét tegnap vadászaton közben egy szélhűtés érte s mire e sorok napjait látjuk, valószínűleg már meg is halt. A népszerű elnök rendes társaságával részt vett a németi körvadászaton s ott egy gyönyörű vadkant terítet le. Epenáldozata fölé hajolva érte a szélhűtés. Ott találták meg a hajtók a vadást és vadat. — Városunkban óriási a részvét, mert a szerencsétlenül járt elnök nagy népszerűségnek örvendett.

A jegenye alatt. A stomfai körjegyzőség értesítése szerint a borostyánkői erdőben tegnap egy hatalmas jegenye kidült s az épen alatta elhaladó Urbanics Jnos nevű erdőőrre zuhant. Urbanics rövid kínlódás után meghalt.

Rászedett munkások.

— Erdekes eset. —

Mezőkovácsházán történt a következő eset: Házat akart építtetni a nyáron Spilka Antal, a mezőkovácsházi szolgabíró, s egy vállalkozóval meg is egyezett 6000 forintban. Az építkezés meglehetősen gyorsan haladt, s a csinos kis épület a napokban már csak nem tető alá került, mikor a vállalkozó — aki apránként az egész összeget fölszedte — egyszerre csak nyomtalanul eltűnt.

A szolgabíró akkor tudta meg, hogy a vállalkozó senkit sem fizetett ki, amikor az asztalos, bádogos, a lakatos és még egy csomó munkás a pénzüket követelte tőle.

A szolgabíró ezt — a vállalkozó nyugtáira hivatkozva — természetesen megtagadta, s ebbe a munkások javarészt bele is nyugtatták.

Egy Róth Samu nevű asztalos azonban nem hagyta annyiban a dolgot és azt mondta, hogy a követelését meg nem kapja, ő bizony nem tágit.

Mivel pedig arra, hogy a szolgabíró másodszor is kifizesse a munkabért, semmi kilátása sem lehetett, — kapta magát, hazament a legényekért és azokkal a félig kész háziról ajtót, ablakot és minden más asztalosmunkát kezdett leszedetni.

A szolgabíró ezt természetesen megakadályozta, amiből aztán jókora spektakulum támadt, most a szolgabíró és asztalos följelentést tettek egymás ellen.

Csarnok.

Egyetlenem.

— Társadalmi regény. —
Írta: **Than Gyula.**

34. Folytatás.

Apor Balázs maga elé tekintve hallgatta a fiatal ápoló szavait, akinek máskor sápadt arcát most tűz öntötte el.

— Abban az időben, ahol az én történetem kezdődött nagyságodnak a szívét nem bírta érelemre a sok nemes leány. Érdeklődése másfelé vonzotta, vissza a városba, ahol egy szerény kis szobában árva leány kereste varással a mindennapi kenyérét. Mindenkitől elhagyottan állott s egyszerre boldognak érezte magát, hogy egy irigylet ifju tiszteli meg látogatásaival vonzalmával . . . Rovald Helén volt ez a szegény, de szép árvaleány . . .

— Igen . . . Gelen — dadogta maga elé Apor Balázs — Isten látja lelkemet nagyon szerettem. Az volt a szándékom, hogy szegénységéből magam mellé emeljem . . . de hát a rokonaim tiltakoztak, tiltakozott az édes anyám is . . . Elváltak tőle, pedig majd belé szakadt a szívem . . .

— Nagyságod azt mondja, hogy elváltak, hát legyen. Talán én is könnyebben veszem ezt a nyilatkozatot, mint amelyet eddig az árván hagyott Rovald Irén csalódásáról lelkemben tápláltam, De ha nagyságod átélte a szerető szívek elszakításának szívetépő fájalmét, mért akarja most ugyan ilyen kinszenvedéssel sujtani egyetlen gyermekét.

— Mit akar ezzel mondani?

— Azt, hogy nagyságod ígérete dacára elakarja tépni a láncot, amely Orláth Adorjánt leányával összeköti. Nos hát kívánom, hogy ne érje csalódás; de én mig ápoltam, nem úgy tanultam megismerni Orláthot, hogy lemondani képes volna, mint ahogy letudott mondani nagyságod Rovald Helénről. Inkább azt hiszem, hogy ez az elválasztás két életbe fog kerülni.

— Ön ne higgyen semmit. Ez a dolog nem érdekli. Különbözik pedig én is azt hittem, hogy a szívem szakad bele, mikor Heléntől elválasztottak, pedig . . .

— Pedig? . . . Nos, hát mért nem mondja ki nagyságod egészen . . . pedig több füzte már akkor Rovald Helénhez, mint szerelem: kötelesség és becsület . . .

— Igen, igen, — mormogta Apor.

— Volt egy kis leánya, szép, mint egy földre szállott angyal, aki előbizonyossága volt az ön nagy szerelmének, a ki mint apjához közeledett önhöz, a ki a sziv, ész és a becsület parancsa szerint nevelni, tanítani és az életnek tisztességgel átadni kötelessége lett volna önnek

— Szerettem, nagyon szerettem!

(Folyt köv.)

A gyár tündére.

REGÉNY.

18. Folytatás.

Teréznek egy napon, mikor a gyárból többi társnőivel kifelejött, utját állotta egy szegény öreg asszony, aki fuldokló zokogás közt panaszkolta el neki, hogy a leánya Doták Berta nagyon beteg; talán nem is kél fel többé az ágyból . . . Azután arra kérte, hogy jöjjön el, látogassa meg, még egyszer. Szegény betegleányának ez az utolsó kívánsága.

— Elmegyek, szívesen elmegyek, sietett kijelenteni Teréz.

— De most, de mindjárt — sürgette a szegény asszony.

— Este van Dotákné — mondták többen a leányok közül még és talán bajos volna most Teréznek elmenni. — Majd, holnap ne kívánja most.

— Ki tudja mikor kerülhetsz haza.

— Hát aztán?

— Mit gondolnak majd szüleid. Aggódni fognak miattad.

— Nem fognak. Itt van Barta Juliska. Mi felénk lakik. Egy utcával megy többet s megteszi nekem azt a szíveséget, hogy beszél jó szüleimhez s elmondja, hogy hol vagyok. Ők boldogok és nyugodtak lesznek, ha megtudják, hogy a sziv kötelessége tartóluk távol.

Dotákné a Teréz keze után nyult, sirva akarta megcsókolni, de Teréz nem engedte. Aztán csak hálálkodva rebegette:

— Áldja meg az Isten!

Teréz azután Dotáknéval együtt igyekezett a szegény, beteg Bertához, míg Barta Juliska Kordai Terézék lakása felé tartott. Mikor a Terézék utcájába ért, egyszerre csak ismerős ember jött, vele szemközt, a gyár volt számtisztje: Borlai Géza.

— Ni-ni Juliska, hát maga hol jár erre?

— Kordai Terézék megyek.

— Látogatób?

— Üzenetet viszek, hogy Terézt csak éjjelre várják, mert Dotákék ment Haldoklik szegény asszonynak a lánya és Terézt kívánta utóljára látni.

— Igen? — szólt eltitkolhatlan örömmel Borlai Géza, — akiről Barta Juliska nem tudta, hogy most is Teréz után leskelődött.

— Hát aztán hol lakik az a Dotákné?

— Jaj, ne is tessék kérdezni. Messze, künn a nagy temető felé, valahol az utolsó sor házban.

— Igen? — No Isten áldja meg. Azzal elvált a leánytól s a szívében támadt édes örömmel vette utját a Dotákék háza felé.

— Szép Terézem, végre találkoztunk. Most már az enyém lesz.

(Folyt köv.)

Értesítés.

A „Nemzeti baleset-biztosító r. t.“
Budapesten.

Hajdu vármegye t. közönségét értesíti, hogy Debrecen székhelylyel egy főügynökséget létesített; melynek vezetésével

Goldstein Mór urat

(Biedermann-palota) bizta meg.

Goldstein Mór ur hivatva van a „Nemzeti“ részére Hajduvármegyében élet, baleset és népbiztosítási ajánlatokat elintézés végett átvenni.

A „Nemzeti baleset biztosító r. t.“ Magyarországi vezérképviselő-sége megbízásából:

G. Greff Dezső,
főtisztviselő.

Hatóságilag engedélyezett végkiárúsítás

az üzlet teljes felosztása végett
a raktáron levő

**selyem kelmék és
ruhaszövetek, kana-
vác, vászon, abro-
szok, szervéták, in-
gek, gallérok, nyak-
kendők, függönyök,
nap és esernyők. —
Miederek, kötények,
paplanok, szőnye-
gek, siffonok, vele-
zek, cartonok, min-
dentéle bélés és rö-
vidáruk a beszerzési
áron alól adatnak el.**

Minden vásárlás

csak fél árba kerül.

Nem lehet eléggé ajánlani a ritka kedvező alkalmat az érdeklődők figyelmébe.

Tisztelettel:

Besenczky Kálmán,

1 ika szállodával szemben

Karácsony és ujévre

megérkeztek a szebbnél szebb

ajándéktárgyak.

Gyermek-játékok

hintalovak,

Francia babák,

BABAKOCSIK

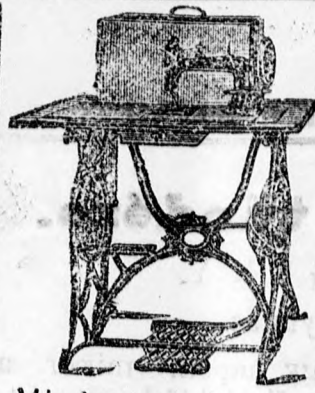
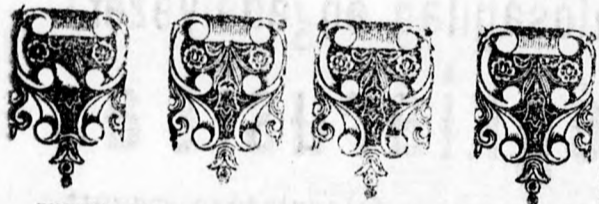
mely rendkívüli nagy választékban bámulatos olcsó árban beszerzhetők:

FISCH TESTVÉREK

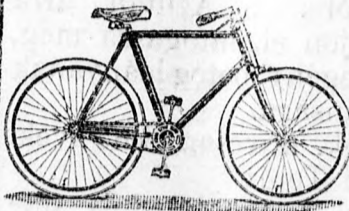
nagy áruházában

DEBRECZEN

Hungaria t. ávéházzal szemben.

Minden rendszerű varrógép- és kerékpárokhoz illő alkatrészeket raktáron tartunk.

Kerékpárokat téli gondozásra elvállalunk.

Gondozási díj 3 frt.

● A legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándék egy jó zajtalan eredeti varrógép. ●

SCHWEITZER TESTVÉREK

DEBRECZEN, piacz-utca 56. szám. (A megyeház mellett.)

Ajánlunk minden rendszerű

varrógépeket

családi és ipari használatra.

Eredeti amerikai, Singer karikahajós, Howe, körhajós és Cylinder-Elastic rendszerű, különleges himző- és gomblyuk varrógépeket, fehérnemű, férfi és nőtiszabó, nyerges, kalapos és szijgyártó munkákhoz.

Kerékpárokat,

elsőrendű angol és német gyártmányokat

Hölgyek és urak

részére, meglepő hasznos szabadalmakkal védett újításokkal.

➤ Kényelmes részletfizetésre is a legalsó gyári árakban. ➤ Vidékről hozzánk beküldött javításokat gyorsan és pontosan intézünk el. Árjegyzéket kívánatra bérmentve és ingyen küldünk. — Ügynökök fix fizetés és magas jutalék mellett felvétetnek.

Mechanikai varrógép- és kerékpárjavító műhely.

Minden rendszerű varrógépeket és kerékpárokat a lehető legolcsóbb árban s. avatosság mellett, jól javítunk.

A téli időnyre nélkülözhetetlen minden kerékpárosnak a legjobb Kolumbus kerékpár állvány, darabja 1 frt 60 kr.

Megnyilt a

„Párisi-Divat“ Áruház

Debreczen, a főposta mellett,

hol a legnagyobb

választékban

kaphatók

remek kivitelű

Női és gyermek

Szörmeárak,

NŐI KALAPOK,

BLOUSOK

ÉS

GYERMEK RUHÁKBAN

különlegességek.

Tulajdonság kikerülése végett minden darabon fel van tüntetve a legolcsóbb

szabott